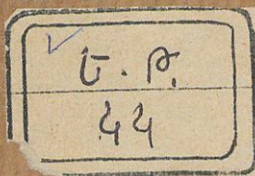
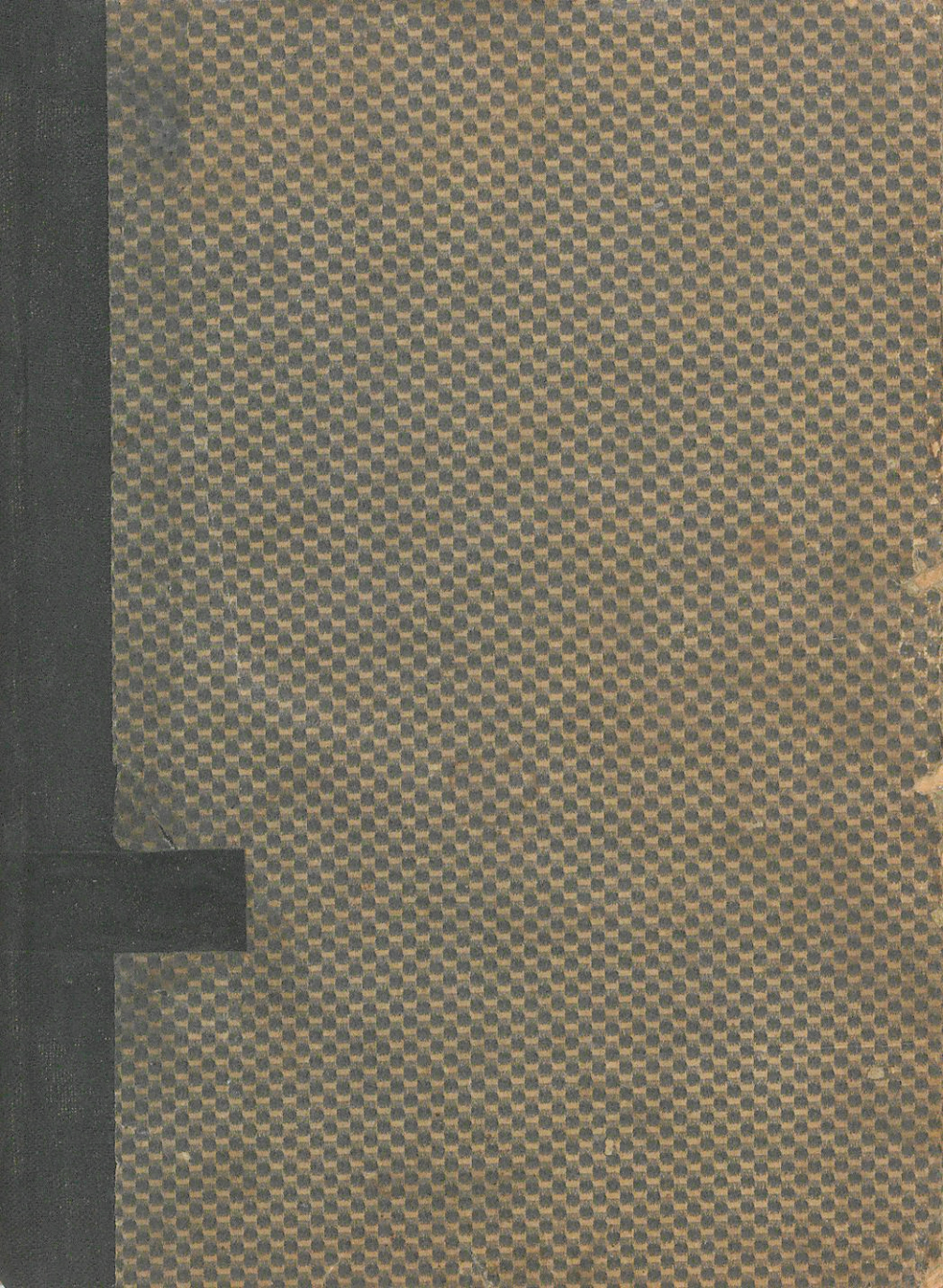

44 p. 1

1999

Ե. թ.
44

Տ Ա Ր Ե Ր Ք

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

R. Khachaturian & Co. (Yerevan)

№ 14-9-67. 83

ԵՐԿԱՍԻՐԵԱՅ

ՄԻՀՐԱՆ ԱՐԻԿԵԱՆ

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻԻՆ

ՅԱԻԵԼԵԱՆ ԵՒ ԽԻՍՏ ՃՈՒԱՅԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ

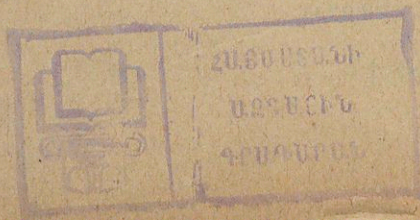
ՏՊԱՐԱՆ ՕՍՄԱՆԻԷ

— 1884 —

Թողունք թէ ամեն անհատ, ինչ որ ալ լինի
 իւր հպատակութիւնն, իւր արհեստն, վերջապէս
 իւր դիրքն պայտաւոր է իւր բնական երկրին լե-
 զուն հասկնալ և մինչեւ իսկ բարւոր խօսիլ և
 գրել. ուրեմն ո՛ր կը մնայ Ցածկաստանի Հայն՝
 որ այսօր բարեխնամ և մարդասէր Պետութեան
 մը պանծալի և սիրուն ժողովուրդն ըլլալով, իւր
 ամեն կերպ կենտական գործառնութեանց և վար-
 չական ուղղութեանց մէջ անսխալ և անվնաս,
 հեշտ և դիւրին ընթանալու համար երկրին պաշ-
 տօնական լեզուն, այն է թուրքերէնը հասկընալու
 անհրաժեշտ պէտք մը ունի. պէտք մը՝ որ կրնամ
 ըսել թէ մեր մայրենի լեզուին չափ ստիպողա-
 կան է, և ասի ոչ թէ սոսկ բարոյապէս այլ և
 նիւթապէս ալ. քանզի այսօր շնորհիւ մեր ազա-
 տամիտ և ուսումնասէր Օգոստափառ Տիրմ Սուլ-
 թան Համկյա Բ. կայսեր, օր ըստ օրէ այնպիսի
 առանձնաշնորհումներ կը վայելեմք, լոյս և դի-
 տութիւն կը քաղեմք, և այնքան կը մասնակցեմք
 պետական պաշտօնէութեանց մէջ, որոնց մէջ ըզ-
 մեզ ձեռնհաս և յաջողակ կայսրցաներու համար
 անպատճառ կը կարօտեմք թուրքերէնի :

Ահա այն լեզուի այսքան պիտանութեան առ-
 ում յաւալի է տեսնել որ մենք այսօր իսկ խիստ
 թոյլ և ետ մնացած եմք, նամանաւանդ մեր ի-

2Ք-43

44-96

Այսու ամենայնիւ մեր ազգին եռանդը քաջ
գիտեմք, թէ այս մասին ոչ մարած է և ոչ իսկ
պակսած. հապա կարող դասատուներուն նուա-
զութիւնը, գիւրուսոյց մեթոտներ և Հայ լեզուով
գրուած Քերականութիւն, Բառարան և այլ ա-
տենց նման պիտանի գրքերուն զեռնոր ի լոյս ըն-
ծայութիւն է պատճառը :

Եւ սրովհետեւ թուրքերէն լեզուին ընտանեւ
կան բարբառն խիստ կը տարբերի գրական լեզ-
ուէն, ուրեմն այս վերջնայն խիստ ֆոթաշախան
եւ փոքր մասն ամենայն դիւրութեամբ և սուղ ինչ
ժամանակի մէջ ուսանողաց պարզելու համար սի-
րելի Ազգիա կը նուիրեմ սոյն գոյզն ձեռնարկս,
որ այս անգամ կարեւոր սրբագրութեամբ և
խիստ պիտանի յաւելւածովք զարգացեալ լինե-
լով, մեր բազում ամաց փորձառութեան ար-
դիւնքն է, և կրնայ դիւրութեամբ նկատուիլ, քան
զի շնորհիւ այն դրութեան՝ զորս մեք հաստա-
տած եմք, դպրոցական դասերու համար համառօտ,
իսկ հետաքրքիր եւրոպեացի համար ընդարձակ կը
լծուի իսկ մը դիտողութիւններով, զորս գծու-
րին է գտնել նմանօրինակ գրքերու մէջ:

ՄԻՀՐԱՆ ԱՐԻԿԵԱՆ

ԹՈՒԲԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

9. 10. 11. U.

حرف و علامت ᲒᲣᲚ ᲒᲣᲚ ᲒᲣᲚ

Տաճկերէն լեզուին մէջ գործածուած զրերը
երեսուն երկու հաա են :

ا ب پ ت ث ج چ ح خ د ذ ر ز ژ س ش ص
ض ط ظ ع غ ف ق ک ل م ن و ه ی

Այս գրեթէն շրջափակներին չի միանալու համար բաժանված խորհուրդ կը կոչուին:

Իսկ մնացեալները ծայրերնին միանալուն հա-
մար حروف متصلة ևս չեն կր կոչուին :

ك ز چ پ գրեցը ստակ Պարսկերէն ե թուրքե-
րէն բառերու յատուկ են . ինչպէս նաեւ ع ذ ح ث
ق گ ر ه و ی գրեցը ստակ Արաբերէն բառերու մէջ կը
գտնուին :

[illegible]

Նշանակի Յոգնակի

Ուղղ.	مجرد	کوز	کوزلر
Սեռ.	مضاف الیه	کوزک	کوزلرک
Տրա.	مفعول الیه	کوزه	کوزلره
Հայց.	مفعول به	کوزی	کوزلری
Բաց.	مفعول عنه	کوزدن	کوزلردن
Գործ.	مفعول معه	کوزایله	کوزلرایله

Թե որ նշանակին ծայրը ձայնաւոր գրեթէն մին զանախ Սեռականին մէջ (1) Տրականին մէջ Եւ Հայցականին մէջ Եւ Կաւեցուի . իսկ մնացեալ Հարմանայ և Յոգնակի մէջ անփոփոխ կը մնայ :

Նշանակի

Ուղղ.	قیما	قیو	سوری	آطه
Սեռ.	قیانک	قیونک	سورینک	آطه نک
Տրակ.	قیایه	قیویه	سوریه	آطه یه
Հայց.	قیایی	قیویی	سوری	آطه یی
Բաց.	قیادن	قیودن	سوریدن	آطه دن
Գործ.	قیایله	قیوایله	سورایله	آطه ایله

Յոգնակի

Ուղղ.	قیار	قیولر	سوریلر	آطه لر
Սեռ.	قیارک	قیولرک	سوریلرک	آطه لرک
Տրակ.	قیاره	قیولره	سوریلره	آطه لره

Հայց.	قیالری	قیولری	سوریلری	آطه لری
Բաց.	قیالردن	قیولردن	سوریلردن	آطه لردن
Գործ.	قیالرایله	قیولرایله	سوریلرایله	آطه لرایله

Նրբ Բարեբեկ բառի մը վերջը Կ զանախ , և հո-
լովմամբ կամ ուրիշ առթիւ այդ գիր ձայնանիշ
առնու ځ Ի կը փոխուի . որով բռն Թէ յոգնակի
և բացառական ու գործիականի մէջ անփոփոխ կը
մնայ . քանզի այդ հարմանայ մէջ ձայնանիշ
չառնուր : (2)

Նշանակի Յոգնակի

Սեռական	مجرد	قوناق	قوناقلر
Սեռական	مضاف الیه	قوناغک	قوناغلرک
Սեռական	مفعول الیه	قوناغه	قوناغلره
Սեռական	مفعول به	قوناعی	قوناقلری
Սեռական	مفعول عنه	قوناقدن	قوناقلردن
Սեռական	مفعول معه	قوناقله	قوناقلرایله (3)

اضافت ԿԱՊԱՆՅՈՒԹԻՒՆ

Անուն մը ուրիշ անուն մը հետ իմաստիւ
կապուելուն Կապուցութիւն կըսուի . և ասոնցմէ մէ-
կուն Յարկացութիւն կամ Սեռական մضاف կը կոչուի . (4)

اوک قیوسی بنم پاره م عمرک او ی

սիրելի سو کيلو ځانցի وانلی
 բամբատու قو وحي Թուրքերէն ترکجه
 օրական کونلك ամսական آيلق

Սոյն մասնիկները Արաբերէն ու Պարսկերէն գո-
 յակմաներու վրայ եւ կ'աւելցուին . ինչ .

յամաու عناد جي زورلی
 Պարսկերէն عجمجه Թէքքէցի مکھلی
 Ժամուան ساعتلق ամսական سنه لك

Թուրքերէն ածականներն միշտ իրենց գոյա-
 կաններէն موصوف առաջ կը դրուին . ինչ .

սեւ գրիչ قه قلم երկար ճամբայ اوزون يول
 Կարգոյ Զայր حرمتلو پدر :

Թէ որ գոյականը յոգնակի կամ թէ հօլովեալ
 ըլլայ , ածականն անսփոփան կը մնայ . ինչ .

սե յոնքեր سياه قاشلر նոր տուներ يکی اولر
 մեծ գլուխը մեծ վիշտ ունի يوك باشك يوك دردی وار

Լկ կամ لق երբ Թուրքերէն ածականի մը ծայրը
 մասնիկներէն մին աւելցուի՝ գոյականն անուան կը
 փոխուի . ինչ .

յաւազնութիւն دردليلك زكوردلك
 անուշութիւն طاتلولق քրածախութիւն صوجيلىق

تقلييه Թուրքերէն ածականները Նուագական
 կ'ըլլան երբ جه մասնիկով վերջաւորին . ինչ . (4)

բիւ մը օրոյնجه քիւ մը քիւ մը اغرجه

Բայց երբ جك կամ جق մասնիկներէն միով վեր-
 չաւորին , փոքրկութեան իմաստը կ'առնուին . ինչ .
 սակաւիک ازاجق արձակ کوزچك կարճակ قيصه جق

Իսկ երբ رك կամ رق մասնիկով վերջաւորին ,
 կամ دها մասնիկով սկսուին , Բազմատական ա-
 ծական تقلييه կը լինին . ինչ .

աւելի քիւ արձակ قيصه رق գեղեցիկ کوزلرك
 Լայն . دها اكلو Ժու . دها آكری »

اك مبالغه Բացարձակ գերադրականն
 մասնիկը նախագասեւով կը շինուի . ինչ .

ամենակոշտ القبا ամենամաքուր التميز

Յիշեալ մասնիկները Արաբերէն եւ Պարսկերէն
 բառերուն վրայ ալ կ'աւելցուի . ինչ .

գէշ քիւ մը بدجه Թեթեւ քիւ մը خفيفجه
 Բարձր دها بلند ամենաբարձակ الك واسع :

اسماء عدد ԹՈՒԱԿԱՆ ԱԾԱԿԱՆ

Թուական ածականները երեք կարգի կը բաժ-
 նուին .

Ա. Արմատական կամ բացարձակ اصلیه որք են .

ԳԼՈՒԽ Դ.

ضمير ԴԵՐԱՆՈՒՆՆԵՐ

Տաճկերէն գերանունները 'գլխաւորաբար հինգ տեսակ են . Ա. Անշնական ضمير شخصی Բ. Յարկացուցիչ կամ Ստացական ضمير اضافی Գ. Յուսկան ضمير اشاره Դ. Յարս-
Բէրական ضمير موصول Ե. Անորոշ գերանուն ضمير مبهم :

Անճնական գերանունները بن եւ سن գու. նա
կերն բառերն են և այսպէս կը հոլովին .

Ա. ԴԵՄՔ

Բ. ԴԵՄՔ

	Եղ.	Յղ.	Եղ.	Յղ.
Ուղղ.	بن	بز	سن	سز (3)
Սեռ.	بنم	بزم	سنگ	سزك
Տրակ.	بكا (1)	بزه	سكا (2)	سزه
Հայց.	بنی	بزی	سنى	سزى
Բաց.	بندن	بزذن	سندن	سزذن
Գործ.	بنله	بزمله	سنگله	سزگله

Գ. ԴԵՄՔ

	Անր	Կնդի	Կնդիր	Կնդիր
Ուղղ.	او	اندر	کندی	کندیلر
Սեռ.	آنك	انرك	کندینك	کندیلرك
Տրակ.	آكا	انره	کندینه	کندیلره

Հայց.	آنى	انلرى	کندىنى	کندیلرى
Բաց.	اندن	انردن	کندیدن	کندیلردن
Գործ.	آنکله	انرله	کنديله	کندیلرله

Յատկացուցիչ գերանունները հետեւեալներն են .

Եղակիրն մէջ Ա. ك Բ. ى Գ. գէմքերու համար
խակ յոգնակիրն մէջ Ա. كز Բ. لرى Գ. գէմքերու
համար :

Աստիք կցորդ գերանուններ են և առանց ան-
ուան չեն գործածուիր :

Անուան հետ միատեղ այսպէս կը հոլովին :

Եղակիր

Յոգնակիր

	Անր	Կնդի	Կնդիր
Ուղ.	الم	دکتره	المز
Սեռ.	الملك		المزك
Տրակ.	الله		المزه
Հայց.	المى (4)		المزى
Բաց.	المدن		المزدن
Գործ.	الم ايله		المز ايله

Երբ Յատկացեալը ճայնաւոր գրերէն միովը
վերջանայ Գ. գէմք գերանունով հոլովուած ժա-
մանակ միայն եղակիր մէջ س մը աւելի կառնու :

اغاسنه (S.) اغاسنك խր Աղան
اغاسنى اغاسندن اغاسيله

حكاية ماضى نقلی (11) Ատարեալ Անցեալ Բ.

սիրած էի սոմս ասիդ սիրած էինք

استقبال Ապրտնի (12)

սոհյի սիրեմ	սոհյի սիրենք
սոհյիս	սոհյիս
սոհյի	սոհյի

حكاية استقبال (13) Անցեալ Ապրտնի

սոհյի սիրեմ սոհյի սիրենք

صیغه وجوبه Պարտաւորական եղանակ

مضارع ներկայ (14)

եղակի

Յողնակի

սոմլիս սիրելու եմ	սոմլիս սիրելու ենք
սոմլիս	սոմլիս
սոմլիս	սոմլիս

صیغه التزامیه Բըճական եղանակ

مضارع ներկայ (15)

սոմլիս սիրեմ	սոմլիս սիրենք
սոմլիս	սոմլիս
սոմլիս	սոմլիս

صیغه امریه Հրամայական եղանակ

امر حاضر (16) Հրամայական Բ. դեմք

սիրեմ սիրենք

امر غائب (17) Հրամայական Գ. դեմք

սոմլիս սիրեմ սոմլիս սիրենք

صیغه شرطیه Ստորագասական եղանակ

مضارع ներկայ (18)

սոր ասեմ	սոր ասենք
սոր ասեմ	սոր ասենք
սոր ասեմ	սոր ասենք

اسم فاعل ներկայ Բնդանելութիւն

սոմլիս

اسم مفعول Անցեալ Բնդանելութիւն

սոմլիս . սոմլիս

مصدر Անեղանակ

սոմլիս

Ստորագասականը ուրիշ ժամանակներ ալ ունի
որոնց միայն Ա. դեմքերը հոս կը զննուին :

սոմլիս ասեմ	սոմլիս կըսիրեմ կոր
սոմլիս ասեմ	սոմլիս սիրենք

سومش ایسم	կթէ սիրեր եմ
سوه جك ایسم	կթէ պիտի սիրեմ
سوملی ایسم	կթէ սիրելու եմ
سوسم	կթէ սիրեմ

Արիշ կերպ խոնարհում մ'ալ կայ որ օժանդակ
բային պատմական ձեւովը մէկտեղ կը կատարուի
և فعل روایت կ'ըսուի, որ է պատմական ձեւ. ուս-
տի ասոր ալ Ա. դէմքերը միայն հոս կը գտնուի :

سور ایسم	կը սիրեմ եղեր
سوه یور ایسم	կը սիրեմ կոր եղեր
سومش ایسم	սիրած եմ եղեր
سوه جك ایسم	պիտի սիրեմ եղեր
سوملی ایسم	սիրելու եմ եղեր
سوه ایسم	սիրեմ եղեր :

مق ու վերջացած աներեւոյթներն ալ ճիշդ նա-
խորդին պէս կը խոնարհին, միայն թէ ծանր ձայ-
նանիշ ունենալուն համար մէկ երկու տեղ կը փո-
փոխի. այսինքն պարզ Անցեալին յոգնակի Ա.
դէմքին մէջ ك Ի տեղ ڤ և Ապառնիին մէջ جك Ի
տեղ جق բերելու է :

1. Ներկային Գ. դէմքը կը կազմուի, արմարին ծայրը ր մը
դնելով, որոյ յոգնակին ր ու իսկ միացեալ դէմքերը վերաբերու-
ման դերանունով կը կազմուին :

2. Այս ր ն առաջը խափեանով կը կարգադրուի, բայց ր
կամ գրեթէ միովը վերջացած արմարներն, որոնք երբ մէկ
վանիէ աւելի ըլլան, այն արեւն էսրելով կամ էօրեւով կը կար-
գադրուին : چالیشور قرار

կամ էլնէ ծայրը ى و 1 գրեթէ մէկ ունենայ, անփոփոխ կը
մնայ. Ենչ. اولار آجیر اوکور
Բայ. کورر بیلور قالور

3. Այսպէս առանց օժանդակի կազմուած յետերան
պարզ կ'ըսուի :

4. Դարանակական յետին Գ. դէմքը արմարին վրայ օ կամ ى
մը ու յետոյ یور աւելցնելով կը կազմուի. իսկ յոգնակին ր ու ի,
միացեալներն ալ վերաբերական դերանունով կը խոնարհուին :

5. Ելնէ արմարին ծայրը յայնաւոր գրեթէ մէկ գոնուի եր-
բեմ. Են առաջ ى մ'ալ կը գրուի. Ենչ. او قويدیور. Բայց եր-
բեմ այն և կը ջնջուի և կամ Են օ Են արեւ ասի մը կը
դրուի. Ենչ. یاز یور او قویور

6. Անցեալին Գ. դէմքը՝ արմարին ծայրը ى բերելով, յոգ-
նակին ր ու ի, իսկ միայն դէմքերը Գ. դէմքին վրայ բայական դե-
րանուն դնելով կը կազմուի :

Այսինքն կուտանք բայական դերանունները բայերու մասնաւոր
յետերան րեր բայներն ըլլալով հետեւեալներն են : Եղակին մէջ
ک م. ڤ ڤ. դէմքերու համար : Յոգնակին մէջ ك Ի կամ ڤ Ի.
Գ. դէմքերու համար. իսկ Գ. դէմք չունի. միայն Են Են-
յայտնելու համար յոգնակին ր ու ի կը վերջաւորի :

7. Պատրական կապարեալին Գ. դէմքը՝ արմարին ծայրը
ش գրելով, յոգնակին ր ու ի, իսկ միայն դէմքերը վերաբերական դե-
րանունով կ'ըլլան :

Այս ցեղին Ա. Բ. դեմոկրատ թերի պարզ անհետևելի պեղ ալ է
 Գործածողին . ինչ . کوردم Գործողին :

[illegible]

48. Ներքայ Ասորականական Ներկային Գ. Դեմիտի
Վրայ, Ժամանակին ասորականական յաւելլի Է Բոյանայ :

منفی ۱۵۰۰۰۰

سو منزل

حال Ծարունակական ջեւ

سويله يورز سويله يورم Կը սիրուիմ Կոր

ماضى شهودى Պարզ Անցեալ

سولدك سولدم սիրուեցայ

ماضى نقلى Պատմական Անցեալ

سولشمر سولشم սիրուեր եմ

مستقبل Ապառնի

سويله چكز سويله چكم Կը սիրուիմ Կոր

امر حاضر Զրամայական Բ. Դէմք

سول سوليكز սիրուէ

امر عائب Զրամայական Գ. Դէմք

سولسون سولسوخ' սիրուի'

رفع فعل ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Թուրքերէնի մէջ Ընդունելութիւնը երեք տեսակ է. Ա. اسم فاعل Ընդունելութեան ներքին. Բ. اسم مفعول Ընդունելութեան անցեալ կամ Կրատարական. Գ. صفت مشبهة Ընդունելութեան. (1)

اسم فاعل Ը ներդարձական և ջեւոր բայերէն կ'աւանդի. արմատին ծայրը ڤ մը գնելով, երբ ծայրանիշը թիւիւ քլլայ. ինչ.

چکن ایدن քաշող Կը քաշու

Իսկ եթէ ծանր քլլայ ان կ'աւելցուի. (2) ինչ.

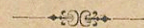
چان آچان քացող Կը քաշու

Բայց եթէ արմատին ծայրը ծայրանիշ կամ ծայրաւոր գիր գտնուի ى մ'ալ կ'աւելցուի. ինչ.

او قویان طاشليان

Ասկից զատ ىچى աւելցնելով ալ ընդունելութիւն ներկայ կը շինուի. ինչ.

او قويىچى քացող Կը քաշու

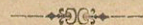
Ուրիշ երկու ձեւեր ալ կան որոնք ընդունելութիւն ներկայի խմատը ունին, բայց խմատին մէջ չափազանցութիւն կը ցուցնեն (3) ինչ.

او تانغان Զափազանց բող ايشتكى Զափազանց ամաչող ىچى Զափազանց գիտող طالعچ Զափազանց խորատուող:

1. Այս երեք բային ծանրը կը խոչնդի:

2. Թեպէտեւ լեզուներէն ամենց ծայրը ان աւելցուած քլլէ կը տեսնուի Կոր, բայց առ քոր մեղ անհիշման տեսլ մ'է:

3. Բայց այս երեք ձեւերը առն Բայի վրայ շինք կընար քոր կամ քորդէ:

3. : $\frac{1}{x^2} = x^{-2}$ يوق ايسه $-2x^{-3} = -\frac{2}{x^3}$ يوقسه

7. 11. 18. 19. 20.

Զայնադիտ թիւնները ասոնք են :

(۱) مل ای آ
صوص ملک ملک ها ساسه
(۲) هایدی
(۳) تآ سآ اخ ا'و اوہ لعلک واه سآ آہ یہ

ملک ملک های های انوارالملکی ملک ملک:

[illegible][illegible]

3. ሰ ከ ይጠቅም የሆነውን ማለት ሲችል ፡

ՎԵՐՋ ԹՈՒՐԲԵՐԷՆ ՄԱՍԻՆ

ՊԱՐՄԿԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԳԼՈՒԽ Ա.

600. ak

Պէտք է գիտնալ որ Պարսկերէն բառերու մէջ
 ՚նի քանի փոփոխումներ տեղի կունենայ , առանց
 նշանակութիւննին ալլալէրու :

Ա. Գրեթու փութութեամբ թիւն .

۱۰ فیل *فیل* ۱۱ پیل ۱۲ جوهر *قوهر* ۱۳ کوهر
 ۱۴ مشک ۱۵ شاذ *شاذ* ۱۶ شاد ۱۷ والا ۱۸ پادشاه ۱۹ تاو
 ۲۰ مسک ۲۱ منگ ۲۲ شاد ۲۳ شاذ ۲۴ شاد ۲۵ شاد ۲۶ شاد ۲۷ شاد ۲۸ شاد ۲۹ شاد ۳۰ شاد

Բ. Կրճատում (1) .

پای کز پای • فی کز کز فی • رو کز رو • پا کز پا
ماه لیلین ماه — بازگان قلندارلین بازگان —
پیام اقامت پیام • سر قیلین سر — ره دامنه راه
چهار — زا دهنه زاده — دخت ایلدخت —
بیان انجلیان بیان — فسون کافسار افسون —

[illegible]

جانی مرقوم ذیلنوعی داعی دیرینه
چیزهای نادره و نادر :

کتاب که در آن کلمات و لغات
کتابهای دیگر .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

2. کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

3. کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

4. کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

2. کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

3. کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

4. کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

کتابهای دیگر که در آن
کلمات و لغات .

فرموده	فرما	• فرسوده	فرسا
فریفته	فریب	• فروخته	فروش
کداخته	کداز	• کاسته	کاه
کرده	• کن	• گذشته	گذر
گفته	• کوی	• کوفته	کوب
نموده	• نما	• نشسته	نشین
نوشته	• نویس	• نواخته	نواز
یافته	• یاب	• نهاده	• نه

فرع فعل

Պարսկերէն ներկայ և Անցեալ Բնդունելու թիւներն ալ յաճախ կը գործածուին :

Ներկան կը ձևանայ հրամայականին ծայրը մը յաւելլով . ինչ . (1)

رسان	հասնող
کدران	անցիւր
جويان	կամէ
روان	զնա

Այս ձևին مبالغة ֆաւլ կը կոչուի որնոր Զարգացնելու թիւներն Բնդունելու թիւներն ներկայ ըսել է . բայց

այս յատկութիւնը թուրքերէնի մէջ զգալի չէ : Պարսկերէն լեզուն մէջ Բնդունելութիւն ներկայի ուրիշ ձև մ'ալ ունի , որ զուն ուրէք կը գործածուի և հրամայականին ծայրը մը աւելցնելով կը կազմուի . ինչ .

خوان	կարդալ	خواننده	կարդացող
رسان	հասցնող	رسانده	հասցնող
دار	կրէ	دارنده	կրող :

Անցեալ Բնդունելութիւնը կը ձևանայ Անցելութիւնն ը վերջնելով և նորա աեզ • մը բերելով . ինչ .

فرمودن	հրամայել	فرموده	հրամայած
ساختن	շինել	ساخته	շինուած
فرسودن	հինալ , մաշիլ	فرسوده	հինցած :

Պարսկերէն բայանուններն ալ որք յաճախ կը գործածուին , հրամայականներուն ծայրը մը աւելցնելով և նախորդ գիրը էսրէով կարդալով կը կազմուին . (3) ինչ .

رو	զնա	روش	զնացք
دان	գիտցիւր	دانش	գիտութիւն
نواز	զգուէ	نوازش	զգուանք
خواه	կամէ	خواهش	կամք :

مشکلی نیست که آسان نشود مرد باید که هر آسان نشود
 آسان نشود . آسان نشود . آسان نشود . آسان نشود .
 آسان نشود . آسان نشود . آسان نشود . آسان نشود .

28-րդ դարից մինչև 19-րդ դարի սկզբները
 պատկերված է որ չի փոխանցվում :

قلم سرخ رنگ پاچه سفید که سیاهی نباشدش مطلق

کردانی چکونه بتراش خانه کوتاه و جزم و اندک شق

գրականության մասին : 1. Գրականության մասին : 2. Գրականության մասին :
 3. Գրականության մասին : 4. Գրականության մասին : 5. Գրականության մասին :
 6. Գրականության մասին : 7. Գրականության մասին : 8. Գրականության մասին :
 9. Գրականության մասին : 10. Գրականության մասին : 11. Գրականության մասին :
 12. Գրականության մասին : 13. Գրականության մասին : 14. Գրականության մասին :
 15. Գրականության մասին : 16. Գրականության մասին : 17. Գրականության մասին :
 18. Գրականության մասին : 19. Գրականության մասին : 20. Գրականության մասին :

21. Գրականության մասին : 22. Գրականության մասին : 23. Գրականության մասին :
 24. Գրականության մասին : 25. Գրականության մասին : 26. Գրականության մասին :
 27. Գրականության մասին : 28. Գրականության մասին : 29. Գրականության մասին :
 30. Գրականության մասին : 31. Գրականության մասին : 32. Գրականության մասին :

33. Գրականության մասին : 34. Գրականության մասին : 35. Գրականության մասին :
 36. Գրականության մասին : 37. Գրականության մասին : 38. Գրականության մասին :
 39. Գրականության մասին : 40. Գրականության մասին : 41. Գրականության մասին :
 42. Գրականության մասին : 43. Գրականության մասին : 44. Գրականության մասին :

45. Գրականության մասին : 46. Գրականության մասին : 47. Գրականության մասին :
 48. Գրականության մասին : 49. Գրականության մասին : 50. Գրականության մասին :
 51. Գրականության մասին : 52. Գրականության մասին : 53. Գրականության մասին :
 54. Գրականության մասին : 55. Գրականության մասին : 56. Գրականության մասին :

57. Գրականության մասին : 58. Գրականության մասին : 59. Գրականության մասին :
 60. Գրականության մասին : 61. Գրականության մասին : 62. Գրականության մասին :
 63. Գրականության մասին : 64. Գրականության մասին : 65. Գրականության մասին :
 66. Գրականության մասին : 67. Գրականության մասին : 68. Գրականության մասին :

69. Գրականության մասին : 70. Գրականության մասին : 71. Գրականության մասին :
 72. Գրականության մասին : 73. Գրականության մասին : 74. Գրականության մասին :
 75. Գրականության մասին : 76. Գրականության մասին : 77. Գրականության մասին :
 78. Գրականության մասին : 79. Գրականության մասին : 80. Գրականության մասին :

81. Գրականության մասին : 82. Գրականության մասին : 83. Գրականության մասին :
 84. Գրականության մասին : 85. Գրականության մասին : 86. Գրականության մասին :
 87. Գրականության մասին : 88. Գրականության մասին : 89. Գրականության մասին :
 90. Գրականության մասին : 91. Գրականության մասին : 92. Գրականության մասին :

ՎԵՐՋ ՊԱՐԱԿԵՐԵՆ ՄԱՍԻՆ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԱԲԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒԻ

حروف عربية ԳՐԵՐ ԱՐԱԲԵՐԵՆ

Արաբերեն լեզուն գրերը 28 հատ են . ասանց
 ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .
 գրերը ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .

ن ل ط ظ ض ص ش س ز ر ذ د ث ت Իսկ
 գրերը ن ل ط ظ ض ص ش س ز ر ذ د ث ت Իսկ
 գրերը ن ل ط ظ ض ص ش س ز ر ذ د ث ت Իսկ

(1) Եւ Կէսը ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .

Եւ Կէսը ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .
 Եւ Կէսը ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .
 Եւ Կէսը ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .

الحاج Եւ Կէսը ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .

Իսկ Եւ Կէսը ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .
 Եւ Կէսը ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .
 Եւ Կէսը ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .

الحاصل Եւ Կէսը ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .

تحت القهر Եւ Կէսը ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .

Ընդհանրապէս Արաբերեն լեզուն գրերը 28 հատ են . ասանց
 ى ه و م ك ق ف غ خ ح ج ب ا Կէսը այսինքն .

بیوت موت موت بیت شموس Արեգակ (1) شمس
صفوف կարգ صف حدود սահման حد

կամ لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ

اوصاف նկարագրութիւն وصف اشياء իր شى

اسهام բաժին سهم الوان գոյն لون

احوال վիճակ حال ازواج արք زوج

کدام عید عباد عباد عید عید

حياض աւազան حوض حبال حبال حبل

ديار տուն دار كلاب كلاب كلب

ثياب հանդերձ ثوب تلال تلال تل

2. Եւ երբ երկու իւթիւնով ըլլայ, յոգնակին ինչ.
جل جبال جبال جبال جبال جبال جبال

دماء արիւն دى جبال جبال جبال جبال

مياه ցուր ماء ثمار ثمار ثمار ثمار

کدام سبب اسباب اسباب اسباب اسباب اسباب اسباب

اسلاف նախորդ سلف اخلاف اخلاف اخلاف اخلاف

اقداح գաւաթ قدح افلاك افلاك افلاك افلاك

القاب մականուն (2) لقب امراض امراض امراض امراض

اخبار լուր خبر آمال آمال آمال آمال

3. Թէ որ մէկ եւրեւիլ ըլլայ, յոգնակին ինչ.
افعال անուկ երախայ اجناس اجناس اجناس اجناس

اقسام اقسام اقسام اقسام اقسام اقسام

افكار افكار افكار افكار افكار افكار

اصناف اصناف اصناف اصناف اصناف اصناف

Բայց ظل ظل ظل ظل ظل ظل
کدام لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ

کدام علوم علم علم علم علم علم

حصون պարիսպ حصن عروق عروق عروق عروق

عقود عقد عقود عقود عقود عقود

4. Եւ թէ որ մէկ եւրեւիլ ըլլայ, յոգնակին ինչ.
اجزاء اجزاء اجزاء اجزاء اجزاء اجزاء

اتراك ترك ترك ترك ترك ترك

اعشار اسواق اسواق اسواق اسواق

کدام لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ

(4) غصون غصون غصون غصون غصون غصون

1. Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց
کدام لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ

2. Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց
کدام لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ

3. Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց
کدام لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ

4. Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց
کدام لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ

5. Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց
کدام لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ

6. Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց
کدام لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ

7. Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց Բայց
کدام لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ لفظ

Իհարկէն ինչ առաջին, երբեք և երբեք գիշեր լինելու պէտք է արմարական գիշեր հասնելու ոչ թէ աւելորդներն:

Բ. գիրքը իսթիննով եղողներն ալ այսպէս են.

عالم از کتبات عالم خواتم کتبات

8. Իսկ եթէ ծայրը աւելորդ և մ'ալ ունենայ, յոգնակին նոյնպէս կ'ըլլայ. (2) ինչ.

فوائد و فوائد نواحی کتبات

حواشی و حواشی دواب گویا

روابط و روابط لازم

9. Թէ որ կարճ և ալ վերջանայ և սկիզբը իսթինն ըլլայ, յոգնակին دعاوی و دعاوی کتبات պէս կ'ըլլայ. (3) ինչ.

فتاوی و فتاوی قنوی

10. Եւ երբ առաջը աւելորդ և իսթիննով մ'մը գտնուի, և Բ. գիրքը իսթիննով կարգացուի, յոգնակին مذاهب و مذاهب کتبات պէս կ'ըլլայ:

محال و محال مقاصد

مطابخ و مطابخ محابس

مکاتب و مکاتب کتبات

11. Բ. գիրքը իսթիննով եղողներն ալ այսպէս են.

مشارك و مشارق منازل

مواسم و مواسم موافق

مطالع و مطالع محاسن

12. Եթէ մ'ը իսթիննով ըլլայ գարձեալ այսպէս է:

محاسن و محاسن معجز مثاقب دالکیرل و مثاقب دالکیرل
مدافع و مدافع منبر

13. Թէ որ մէջտեղն աւելորդ և մ'ալ ունենայ, որով հնգատառ ըլլայ, յոգնակին مقادير و مقادير کتبات պէս կ'ըլլայ. ինչ.

مهام و مهام مزاريق

14. Եւ երբ սկիզբը գտնուած և ը թէ Բ. գիրքը իսթիննով կարգացուի, ու վերջն ալ կամ մ'ը ունենայ, որով հնգատառ ըլլայ, յոգնակին مقادير و مقادير کتبات պէս կ'ըլլայ. ինչ.

مناقب و مناقب محاکم

15. Գարձեալ այսպէս կ'ըլլայ եթէ Բ. գիրքը իսթիննով ըլլայ. ինչ.

مآثر و مآثر مکرم

16. Կամ թէ իսթիննով ըլլայ. ինչ.

محامد و محامد محمدت

17. Կամ մ'ը էսթիննով և Բ. գիրքը իսթիննով կարգացուի. ինչ.

مراوح و مراوح مشعل

مصاطب و مصاطب مراق

[illegible]

Օտար լեզուէ առնուած յատուկ անուններուն
ծայրը թէ որ օ գտնուի օ ի կը վտնուի. (3) Ինչ.
بروسوی کفوی Բրոսուա Կֆե
فلبوی ادرنوی ادرنه Բլբույ Ադրնուայօլիս
Բատի մը յօգնակիէն վերադարձան ածական
չի շինուիր, այլ պէտքէ եզակիէն շինել. (4) Ինչ.

Թե՛ որ վերաբերական ածականի վրայ մը ա-
 ռեբյուի, վերջոյեան խմատ մը կուտայ. ինչ.

مدنی	مدنیت
քաղաքացի	քաղաքացիութիւն
اسلامی	اسلامیت
Մահմետական	Մահմետականութիւն
روحانی	روحانیت
հոգեւորական	հոգեւորականութիւն
انائی	انائیت
հասկան	հասկանութիւն

200 շաբաթ . Գրքեր 400 մանկ . Գրքեր 300 : Կարգը : Թիվ 3

2000 ٢ الفين 1000 الف ٤٠٠٠ أربعة آلاف : ٤٠٠٠

خامس. ٩. رابع. ٩. ثالث. ٩. ثاني. ٩. حادي. ٩. *Yannakian*.
(3). ٩. عاشر. ٩. تاسع. ٩. ثامن. ٩. سابع. ٩. سادس. ٩.

Այս Դասականները ինչպէս նաև Բազադրեալ-
ներն՝ իբրևս կըլլան վերջերին օ մը առանկով. ինչ.
حاديہ اوازلىن . ثانيہ երկրորդ . ثالثہ երրորդ .
حاديہ عشر اوازلىن և մէկերորդ . ثانيہ عشر առանկերկու
երրորդ . ثانيہ و عشرون քսան և մէկերորդ և այլն :

Շատ անգամ առաջին Նշանակութեամբ ۱ اول պրական
խակ ۱ اول «-ը» իդական բառերու հետ կը գործած-
ուի . ինչ .

առաջին դաս առաջին անգամ دفعه اولی درس اول

Մտերաշխատանքները հետեւեալներն են :

سدس - $\frac{1}{5}$ خمس . $\frac{1}{4}$ ربع . $\frac{1}{3}$ ثلث
 9. $\frac{1}{9}$ تسع . $\frac{1}{8}$ ثمن . $\frac{1}{7}$ سبع . $\frac{1}{6}$ شش
 عشر : $\frac{1}{10}$ (10)

Արաբերէնի մէջ 2 էն մինչեւ 10 հետեւեալ կերպով վերարտարական ածական կրկնան . ինչ .

patt. رباى . եռեակ . թلاثى . երկեակ , եւթեակ . իննեակ .
սեպակ . միգեակ . սմասի . հինգեակ . յոթակ .

عشارى . جننكلى . تساعى . اءءكلى . ثمانى . كءءكلى
 مامانكلى (5) :

1. Այս յետերը աւելորդ . աւելաւոր հասցերէն առնին աւելան է . առնոյ ի գաւառներէն առնոյ . օ ի իւրաւն . էն .

: ملو 7 ل سبع 6 ست

[illegible][illegible]

50 : خسون 40 : ربعون

3. Այս դատական փոխարկումը, Սահմանադրության 10-րդ հոդվածի համաձայն, չի կարող հանգեցնել փոփոխության 1995 թվականի Հոկտեմբերի 1-ին ընդունված ՀՀ Սահմանադրության 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի:

4. U. 4444 ከተሰጠው የጥቅም ሆኖ ሚሮች ስርዓት ሲገኝ፡ ስርዓት ሲገኝ፡

[illegible]

: شریعت و احکامات : شروط و احکامات :

9. 11. 1875

ضمير ԴԵՐՄԱՆՈՒՆ

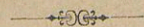
Արարեալէն Անձնական գերանուններէն մի միայն
Գ. գէմբը կը գործածուի, որ է՝ Զ հետեւէ կամ
Զ. նա. ասի սեռի և թիւի կողմանէ զատ զատ
ձեւեր ունի որք հետեւեալներն են. (1)

Եղ. օ Ա.բ. بعد وفاته անոր վախճանելէն վերջը (2)

» بعد وفتها h_q ها » » »

ՀՐԱՆՈՒՄ

ضمآن աստիճան . ورود ցրտութ . Զամանակ .
 اتیان Գալ . Ժողով . Զոսե . Զոսե . Զոսե .
 شهادت աստիճան . حرارت աստիճան .
 Գալ . Զոսե .
 Գալ . Զոսե .
 Գալ . Զոսե .
 Գալ . Զոսե .
 Գալ . Զոսե .
 Գալ . Զոսե .
 Գալ . Զոսե .
 Գալ . Զոսե .

اسم فاعل անսերեպութեան անսերեպութեան
 արմատին սկիզբը Զոսե . Զոսե . Զոսե .
 Զոսե . Զոսե . Զոսե .

ترجمه Զոսե . Զոսե .
 هندسه Զոսե . Զոսե .
 موسوس Զոսե . Զոսե .

2. اسم مفعول անսերեպութեան անսերեպութեան

اسم مفعول անսերեպութեան անսերեպութեան
 արմատին սկիզբը Զոսե . Զոսե . Զոսե .

աստիճանը կը կազմուի , երբ անսերեպութեան անսերեպութեան
 Զոսե . Զոսե . Զոսե .

مقتول աստիճան . Զոսե .
 مدفون Զոսե . Զոսե .
 مردود Զոսե . Զոսե .

قبول Զոսե . Զոսե .
 اسم مفعول անսերեպութեան անսերեպութեան
 Զոսե . Զոսե . Զոսե . (3)

Զոսե . Զոսե . Զոսե .
 Զոսե . Զոսե . Զոսե .
 Զոսե . Զոսե . Զոսե .
 Զոսե . Զոսե . Զոսե .

روایت Զոսե . Զոսե .
 Զոսե . Զոսե . Զոսե .

ՀՐԱՆՈՒՄ

أذن արմատին . Զոսե . Զոսե .
 حفظ Զոսե . Զոսե .
 أمر Զոսե . Զոսե .
 Զոսե . Զոսե . Զոսե .

حکایت Զոսե . Զոսե .
 Զոսե . Զոսե . Զոսե .
 Զոսե . Զոսե . Զոսե . (5)

Նշանաւոր հեղինակներ مؤلفين مشهورين
վնասեալ գաղթականք مهاجرين مغدورين
Ազնուարարոյ մարաշխատք مشيرين كرام
Մեծամեծ պաշտօնեայք مأمورين فخام

Եւ եթէ իգական յոգնակի ըլլայ, ածականն ալ
եղանկէ կամ յոգնակէ եզակն կը դրուի. ինչ.

Աստուծոյ վերաբերեալ ածականք صفات الهيه
Բարձր անձինք ذوات عاليات

Իսկ թէ որ անկանոն յոգնակի ըլլայ, ածակա-
նը կամ անկանոն կամ արական յոգնակէ՝ և կամ թէ եղա-
նէ եզակն կը դրուի. ինչ.

Մահմետական վկայք شهود مسلمين
Մեծագործ հաւեր اجداد عظام
Կարեւոր գործեր امور مهمه

ՀՐԱՀԱՆԳ

متصرفون مسفور. հաստատացող եղբարք. اخوان مؤمن
յիշեալ տանուտէրք. بنات مخدر. կոյս աղջիկներ.
دول اجنبی. մեծ ու փոքր զաւակներ. اولاد صغير و كبير
օտար տէրութիւնք. سلاطين عظيم. մեծ Սուլթաններ
նիատ حسن. Նշանաւոր պատմագրեր. مؤرخين مشهور
բարի դիւաններ. مأمورين مجرم. յանցաւոր պաշտօն-
եայք. مسائل شتيت. միլլին դարեր. قرون اوسط.
և այլ խնդիրներ. حكمة. իմաստասիրական պար-

բերութիւնք. محكمه اعلى. գերագոյն դատարան.
اوقات عزت. գեղեցկագոյն անունք. اسماء حسن
կազին ժամեր. طالبات ذكى. ուշիմ աշակերտուհիներ.
قضات مسلم. Մահմ. կոյսցած դրամները. نقود موجودات
մետական դատարաններ. لحظة اول. առաջին ակնարկ:

Հետեւեալներն ալ՝ պարզ եւսագիր աներևոյթէ դո-
յացած երկրորդական ածանցումներ են:

1. اسم مكان. ՏԵՂԱԿԱՆ ԱՆՈՒՆ

Երբ արմատին ^{սկզբը} ծայրը եւսակն ուլ մ մը աւելցը-
նեմք, տեղական անուն կըլլայ, որ գործողութեան
կատարուած տեղը կը ցուցնէ. ինչ.

طبع եփել مطبخ եփելու տեղ

حبس բանտարկել محبس բանտարկելու տեղ

مرور անցնիլ ممر անցնելու տեղ

Կան բառեր որոնց ծայրը օ մ'ալ աւելցուած
է. ինչ.

طبع տպագրել مطبعة տպագրելու տեղ (տպարան)
حكم դատել محكمه դատելու տեղ (դատարան)

Իրեր ցուցնող բառերն՝ երբ այս վերջի ձեւին
վերածուին բաղմութիւն ցոյց կուտան. ինչ.

ملح աղ ملحده աղի տեղ որ է աղահանք

زبل աղբ مزبله աղբի տեղ որ է աղբանոց

4. انفعال Ինֆիւ. 1. (1)

Դարձեալ երբ ներդարձական բայ մը՝ Կրտսերական ընել ուղեմը, վերի ձեւին պէս արմատին սկիզբը ան և վերջի գրէն առաջ ալ 1 մը աւելցնելու եմը. ինչ.

قطع կտրել انقطاع կտրուիլ

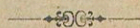
ضم աւելցնել انضمام աւելցուիլ

قسم բաժանում انقسام բաժնուիլ:

ՀՐԱՀԱՆԳ

هضم կապել. فلك տարածել. قلّب զատել. كشف բանալ. قلب փոխել. قضا կտրել. حل լուծել. شرح բանալ. اظهار զեւել. جذب բաշխել. هدم փլցնել. قبض բռնել:

1. Մեծացն այս բառն է որ նշանակութիւնն հանել այն է որբուշել:

5. افعال Ինֆիւ. 1.

Դարձեալ երբ ներդարձական բայ մը Կրտսերական ընել ուղեմը, վերի ձեւին համեմատ արմատին

սկիզբը 1 մը՝ Ա. գրէն վերջը 2 մը և վերջի գրէն առաջ 1 մը աւելցնելու եմը. ինչ.

نشر տարածել انتشار տարածուիլ

ربط կապել ارتباط կապուիլ

حرق այրել احتراق այրիլ:

 Նախընթաց երեք կրտսերական ձեւերուն և միջին և վերջին և որ Կրտսերականից 2-րդ ըսել է, և իրօք այն կրտսերականներն 2-րդի պէս ալ կը մըռնուին. այսինքն ինչպէս գործ ոլուծիւն մը կը ցուցնեն:

Թէ որ արմատին սկիզբը 3 ըստ գրէն մին գտնուի ինչպէս ընտ և ի. իսկ եթէ 4 զգրէն մին գտնուի ընտ ընտ ի կը փոխուի. ինչ.

طلوع աւելեկուծիւն اطلاع աւելեկանալ

صبغ ներկել اصطبغ ներկուիլ (մկրտիլ)

ضرب զարնել اضطراب զարնուիլ

دعوى պահանջում ادعاء պահանջել

زجت ներգել ازدحام ներգուիլ (բազմութ.)

ذخيره պաշար ادخار համբարել:

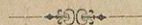
Եւ երբ 1 և 2 գրէրը գտնուին ընտ ի կը փոխուին. ինչ.

բանալ. رحمت գլխով թիւն. جواب պատասխան.
 حصول յառաջ գալ. عطف գլխով թիւն. խօսել.
 عجله աճապարել. شهادت վկայութիւն. علم տեղեկու-
 թիւն. کتابت գրել:

راحت հանգիստ. بقا յարատեւութ. հանգրոււմ.
 دوام վարձք. وفا հատուցում. علو բարձրութ.
 շարունակութիւն. أجرت վարձք. نور լոյս. عاريت վիճի:

1. Այս յետեւ երեքն են համարել, նշարել, խմատն ալ հո-
 րայ. էն.

بعيد	հեռու	استبعاد	նշարել
خفيف	խիտ	استخفاف	խմատն
ثقیل	թանր	استثقال	համարել

7. مفاعله ԵՐԻՖԱՆԱԼԷ (1)

Երբ բայի մը նշանակութեանը մէջ նշարու աշխ-
 ինքն փոխադարձ փոխադարձական օգնութիւնը աւել-
 ցնելու ուզեմք, վերի ձեւին համեմատ արմատին
 սկիզբը մը Ա. գրէն յետոյ 1 և վերջն ալ 0 մը ա-
 լելցնելու եմք. ինչ.

ضرب զարնել

كلام խօսք

عرفان զխանալ. ճանչնալ

مضاربة իրարու զարնել

مكالمة խօսակցել

معارفه զիրար ճանչնալ

Եւ երբ արմատին վերջը ձայնաւոր գրերէն մին
 գտնուի 1 ի կը փոխուի. ինչ.

ثبات թշնամութիւն. معادات իրարու թշնամանալ
 صفوت անկեղծութիւն. مصافات իրարու անկեղծ ըլլալ

ՀԻՍՆԱՆԳ

قسمت բաժնել. کتابت գրել. جواب պատասխան.
 دين պարտք. خصوصت թշնամութ. خصومت բաժանում.
 بحث ուխտ. عهد անցնել. سبقت հեռաւորութ.
 قول խօսք. قياس լուր. خبر խօսիլ. قياس լուր.
 نوبت կարգ. نكاح պսակ. قتل զեղծել. قتل զեղծել.
 حسد նախանձութ. نصف կէս.

جزا պատիժ. دواء դարմանել. رعايت
 Ժխտել. سواء հաւասարութիւն:

1. Այս բաւեր որ քերականութեան վերջն գրէն առաջ
 օգնելու 1 և 0 աւելցնել, դարձեալ օգնելու խմատն հո-
 րայ. էն.

زاع	հեռու	زاع	նշարել
فراق	խմատն	فراق	խմատն
جوار	համարել	جوار	համարել

2. Նշարու խմատն քերականութեան վերջն գրէն առաջ
 օգնելու 1 և 0 աւելցնել, դարձեալ օգնելու խմատն հո-
 րայ. էն.

هجرة	նշարել	هجرة	նշարել
حفظ	խմատն	حفظ	խմատն
صبر	համարել	صبر	համարել

8. تَقَاعُل ԹԵՊԱՌԻԼ

Դարձեալ երբ բայի մը նշանակութեանը տոյն քա-
խաբարձ գործողութեան իմաստը յաւելուլ ուզեմք,
վերի ձեւին համեմատ արմատին սկիզբը Ե մը Ա.
գրէն յետոյ Ե մը աւելցնելու եմք. ինչ.

قطع կտրել تَقَاعُل գիրար կտրել

شبه նմանութիւն تشابه իրարու նմանիլ

نصرت օգնութիւն تناصر իրարու օգնել:

Այս ձեւը ընդհանրապէս Չէզոքի հիմն ունի: (1)

Եւ երբ արմատին վերջը ձայնաւոր գրերէն մին
գտնուի Ե ի կը փոխուի ե առաջը երբեք ով կը կար-
գացուի. ինչ

عطا տալ تعاطى իրարու տալ

ولى յաջորդել تولى իրարու յաջորդել:

Կան բառեր՝ որք այս ձեւին վերածուելով ար-
գէն չգտնուած բան մը կը նշանակեն. ինչ.

مرض հիւանդութիւն تمارض խնդիրք հիւանդ ցու-
ցընել

جهالت անգիտութիւն تجاهل խնդիրք անգիտ ցու-

ՀՐԱՀԱՆԳ

لجوق միանալ. نسل սերունդ. ينونت անշատում.

تبع հետեւիլ. عون օգնութ. صدم բաղխում. شبه
նմանութ. بعد հետաւորութ. نسخ ջնջել. وفق համա-
ձայն ըլլալ:

نشرت բանաստեղծ. مشهور անուանի. شاعر
ուսանք. رضا հաճութ. ضديت հակառակութ:

1. Ինչպէս.

تزايد աւելցնել مزايده
تناقص պակսեցնել مناقصه

9. افعال ԻՊԵՂԱԼ

Երբ Չէզոք բայի մը իմաստին չափանշաններն տալ
ուզեմք վերի ձեւին համեմատ՝ արմատին սկիզբը
Ե մը ե վերջին գիրը կրկնելէ յետոյ մէջտեղը
մը աւելցնելու եմք. ինչ.

اسوداد չափազանց սեւնալ سواد սեւնալ

اصفرار չափազանց դեղնիլ صفرت դեղնութիւն

Այս ձեւը սոսկ քոյն ե պակսեցնելու ցուցնող բա-
նի մը բառերէ կաժանցի:

ՀՐԱՀԱՆԳ

عوج ծռութ. حرت թխութիւն. حرت կարմրութիւն.

Որչափ որ այս կամ այն իմաստը որոշու համար քա-
նութիւն՝ այն յեւեղեն միայն կամ երկուսն էրնա՞ն վերածել, բայց
պէտք է որ մեր շինածը՝ միշտ բառարաններու մէջ որոնելէ
հետոյ լինէ լեզուին մէջ քործածութիւնն է լին ու:

Քաղաղդեալ քառագիրներն՝ որք رباعى مزید فيه
կը կոչուին, երկու տեսակ են:

1. تَفَعَّلَ ԹԵՖԵԼԼԻԼԻ

Երբ Քառագիր ներդարձական աներեւոյթ մը՝
կրտսերականէրդ Զեզու ի վերածել ուզեմք, սոյն ձեւին
պէս արմատին սկիզբը ت մը դնելու եմք. ինչ.

زلزله շարժել تَزَلُّوօ շարժիլ

خلخال զատել تَخَلَّلَ զատուիլ. փատիլ

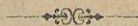
ذبذب տարուբերել تَذَبَّذَبَ տարուբերիլ

2. اَفْعَلَّال ԻՖԵԼԼԻԼԼԻ

Երբ Քառագիր Զեզու աներեւոյթի մը իմաստին
Զափաղանցութեան մը տալ ուզեմք, սոյն ձեւին պէս
արմատին սկիզբը ا մը դնելու, և վերջին գիրը
կրկնելով մէջտեղը ا մը դնելու եմք. ինչ.

اطمئنان խիստ հանգարտիլ طمئنه

اضمحلال բոլորովին ջնջուիլ ضمحله

ՀՐԱՀԱՆԳ

Պէտք է գտնել հետեւեալ բառերուն ֆախն
ինչպէս նաև Մէֆ-ըն՝ եթէ կրնան ունենալ:

مصابحت Խօս
تأثر Կարգաւարտիլ. محاربه խրկել. ارسال
تعجيل Կարգաւարտիլ. انهماك Կարգաւարտիլ. تبصص
استنطاق հարցաքննել. تاجيل բազմանալ. توضع
խոնարհիլ. اختراع հնարել. تناقض դիրար
ترتيب շարել. تقاضا համոզել. اقناع համոզել. تعطيل
հաշուիլ. تعطيل համոզել. امتناع համոզել. اقناع
դադրեցնել. انفصال զատուիլ. تميم ամբողջացնել.
تكميل հաւաքածուիլ. تكبر հպարտանալ. مخالفت
հակառակիլ. تصحيح ուղղել. تصنيف հե-
ղինակել. تفاعد հանգստեան թոշակի արժանանալ.
تبرع շնորհել. تسليح զինել:

Գրեւն երբեմն երկու կերպ փոփոխութեան են-
թակայ կըլլան, որք են ادغام և اعلال:

1. ادغام ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄՆ (1)

Իբրեւ կրտսի այն դարձուցութիւնն, որով մէկ
տեսակէ եզրը երկու գրերէն Ա. Ը կը ջնջուի, և
միւսին վրայ ելնալ մը կը գրուի:

Օրինակներ լեզուի մէջ, ամեն պարագայի մէջ
Իբրեւ կը պատահի. ահաւորիլ.

1. Երբոր արմատական նոյնասեռ գրերէն ելնու-
ալ ձայնանիշ ունենան. ինչ.

(2) مَسْرَت — مَسَرَّت • مَضَرَّت — مَضَرَّت

2. Երբոր Ա. ք միայն ունենայ. ինչ.

تَضَاد — تَضَاد • مَار — مَارَر

Բայց պէտք է գիտնալ որ ջնջուած գրոյն ձայ-
նանիշը նախորդին կը գրուի, երբ աննիշ ըլլայ. ինչ.

مَحَل — مَحَل • مَقَر — مَقَرَر

Այս Բ. պարագային մէջ շատ անգամ նոյնասեռ
գրերուն Բ. ք ի կը փոխուի. ինչ.

تَصَدَى — تَصَدَد • حَاجَى — حَاجَج

Բայց երբ շփոթութիւն պատճառէ Խոլաճ չըլ-
լար. ինչ.

مدد օգնութ. مدد քաջախ خلل քաջախ خلل քաջախ مدد

3. Երբոր Բ. ք միայն ձայնանիշ ունենայ. ինչ.

مَسُود — مَسُود • مَسَّت — مَسَّت

4. Կամ թէ երկուքն ալ ձայնանիշ չունենան.

قَز — قَز • قَزَز — قَزَز

Սակայն բուն Արաբերէնի մէջ այս Դ. վիճակը
երբեք չի պատահիր :

Երբոր փոփոխելի գրերէն մին միջանոց, Խոլաճ
անկարելի կըլլայ. ինչ. مَجْنُون : شَرِير

Թէ որ հեգէ մը ելնի հետ կամ երկու հեգէ ի-
րարու պատահին Խոլաճ կըլլան : Բայց փոխանակ
կրկնուելու կերկարին. ինչ.

أَمَر — أَمَر : آخِر — آخِر

1. Իբր Բ. ք Բ. ք մէջ կը հարցուի ինչ :

2. Բացառ. بَرَد և اقْتَالَ քառերը :

2. اَعْلَال փոփոխութիւն

Իսկ ք մի միայն հեգէին և փոփոխելի գրերուն
յատուկ է. իւր պաշտօնն է հնչման մէջ ծան-
րութիւնը ջնջել, կամ փոփոխելով կամ ջնջելով
և կամ թէ ձայնանիշէ զրկելով :

اعلال همزه زէստի փոփոխութիւն

Թէ որ հեգէն ձայնանիշ ունենայ և բառին մէջ
տեղը գտնուի, նախորդին ձայնանիշին տեսակէն
եզոյ գրոյն կրնայ վերածուիլ. ինչ.

رِيَاسَت — رِيَاسَت : مَوْرَخ — مَوْرَخ

Եթէ հեգէն ձայնանիշ չունենայ և բառին մէջ
տեղը գտնուի, նախորդ գրոյն ձայնանիշին տեսա-
կէն գիր մը իւր ներքեւը կը գրուի որ չի հնչուիր :

مَوْمن : تَأْثِير

(Բայց այս պարագային մէջ ալ երբեմն ձայնա-
նիշին համասեռ գրոյն կրնայ վերածուիլ :)

موذی — مؤذی : ایمان — ائمان : تاریخ — تأریخ
(Երբոր ծայրը կամ մէջտեղը գտնուի, և իւր
նախորդն ալ ձայնանիշ չունենայ, ընդհանրապէս
մինակ է կը գրուի:) ինչ.

مسئله . مانده . جزء . شئ

Այլ վերջաւորեալ բառերուն է ն թուրքերէնի
մէջ կարեւորութիւն մը չունենալուն համար կը
ընջուի. բայ ի մէկ քանի պարագայներէ :

اعلال حروف علت

Իսթիսն

Իսթիսն և իրենց ձայնանիշ ունենան և իրենց
մէջ առաջ ալ իսթիսն ըլլայ ի կը փոխուին. ինչ.

مرضاة — مرضیت : باب — بوب

Բայցառ. هيجان عونه և նման բառերը :

Իսկ եթէ նախորդ գրերնին ձայնանիշ չունի
ըլլայ, իսթիսնը անդ փոխադրուելէ յետոյ իրենք
ալ ի կը փոխուին. ինչ.

مقام — مقوم : معاش — معيش

Բայց اجود ايض և նման բառերն չեն փոխուիր,
որպէս զի այս տեսակ բառերուն կազմութիւնը
չի խանգարի :

Թէ որ աւելորդ է ետքը գտնուին ի կը
փոխուին. ինչ.

مائل — مایل : دائر — داور
الغاء — الغاو : اوائل — اواول

Բայց مفاعله և تفاعل ձեւին վրայ քաջուած բա-
ռերն այս կանոնէն կը խտտորին. ինչ.

مغاير مباحه مقاوله
مجاور تمايل تجاوز

Էսթէ.

Թէ որ գրերն ձայնանիշ չունենան, և
առաջինն էսթէ ըլլայ ի կը փոխուին. ինչ.

نيران — ناران : ميزان — موزان

Էսթէ.

Իսթիսն և իրենց ձայնանիշ ունենան և ա-
ռաջինն էսթէ ըլլայ ի կը փոխուին. ինչ.

موقن — ميقن : سوق — ساق

Երբ և ը էսթէ ու իսթիսն ալ էսթէ ու ըլլայ, նախոր-
դը բաղաձայն և ձայնանիշ չունի եղած ժամա-
նակ այս ձայնանիշերը առաջինը կը փոխադրուի,
ու Բ.ը կը ընջուի. որովհետեւ բուն Արաբերէնի
մէջ երկու կամ երեք գիր առանց ձայնանիշի չի
գտնուիր. անոր համար քը կը ընջուի. ինչ.

مسيل — مسيل : مصون — مصوون

[illegible][illegible][illegible]

Նախընթաց 11 կերպ բաղադրեալ աներեւոյթներէն իւրաքանչիւրը՝ اسم فاعل և اسم مفعول ի համար զատ զատ ձեւեր ունի, որոնք դիւրաւ ըմբռնելու համար հետեւեալ գաղտնիքը գտած եմք :

1. Այն ամեն բաղադրեալ աներեւոյթներն՝ որոնց առաջին և վերջին վանկերուն մէջ մէկ մէկ | կայ, երբ սոյն էւթներն ջնջեմք և մնացեալին վրայ եւթեւեւ | ք մը գնեմք և վերջին վանկը եւթեւեւ | կարդամք اسم فاعل կըլլան . իսկ թէ որ եւթեւեւ | կարդամք اسم مفعول կըլլան . ինչ .

(باب)	(مصدر مزید فیه)	(اسم فاعل)	(اسم مفعول)
(1. Թարգմանք)	(Բացարձակ)	(Մնացորդ)	(Ներքին Բացարձակ)
افعال	الحاق	الحق	ملحق
انفعال	انهدام	نهدم	منهدم
افتعال	اجتماع	جتمع	تجتمع
استفعال	استعمال	ستعمل	مستعمل
افعال	اسوداد	سودد	مسودد
افعال	اضمحلال	ضمحل	مضمحل
	Միացնել	Միացնող	Միացում
	Փլիլ	Փլած	...
	Հաւաքուիլ	Հաւաքում	...
	Գործածել	Գործածող	Գործածում
	Սեւնալ	Սեւցած	...
	Բոլորովին ջնջուիլ	Բոլորովին ջնջում	...

Երբ աներեւոյթներն կրտսրականիւր Զեւթի էւթեւեւ |, սակ իսկ Գաւիլ էւթեւեւ |, ինչեւ որ էւթեւեւ | էւթեւեւ | :

2. Այն ամեն աներեւոյթներն որք | ով կսկին, երբ առանց բան մը վերջնելու ծայրը եւթեւեւ | ք մը գնեմք, և վերջին վանկը եւթեւեւ | կարդամք, اسم فاعل կըլլան . իսկ եթէ եւթեւեւ | կարդամք اسم مفعول կըլլան . ինչ .

(باب)	(مصدر مزید فیه)	(اسم فاعل)	(اسم مفعول)
تفعل	تشكل	تشكل	متشكل
تفاعل	تناسب	تناسب	متناسب
تفعّل	تخلخل	تخلخل	متخلخل
	Կազմուիլ	Կազմում	...
	Իրարու յարմարիլ	Իրարու յարմարող	...
	Փտտիլ	Փտտած	...

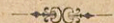
Իսկ գալով تفعّل ձեւին վրայ քաջուած աներեւոյթներուն՝ ասոնց اسم فاعل ք՝ աւելորդ գրեւն ջնջելէ յետոյ մնացեալին վրայ եւթեւեւ | ք մը գնելով, Բ. գիրը եւթեւեւ | և վերջին վանկը եւթեւեւ | կարդալով կը ձեւանայ . և երբ սոյն էւթն եւթեւեւ | փոխեմք اسم مفعول կըլլայ . ինչ .

(مصدر مزید فیه)	(اسم فاعل)	(اسم مفعول)
تجلید	جَلَدَ	مَجْلُود
Կազմել	جَلَدَ	Կազմող

ձեւին վրայ քաջուած բառերուն اسم فاعل ք՝ սակ ք ջնջելով և վերջին վանկը եւթեւեւ | կարդալով կը ձեւանայ . եւ երբ եւթն եւթեւեւ | փոխեմք اسم مفعول կըլլայ . ինչ .

(مصدر مزید فیه)	(اسم فاعل)	(اسم مفعول)
منازعه	مَنَازَع	مُنَازَع
Վիճել	مَنَازَع	Վիճող

Աշակերտք նախընթաց կանոններն և գիտողութիւններն մարտը թուրքերէն լեզուով կարենալ բացատրելու համար հետեւեալ բառադրոյիքը ևս կը յաւերումք, որոյ առաջնորդութեամբ պարտին անպատճառ սոյն կանոններն գրաւոր կերպիւ թուրքերէնի թարգմանել :

Ա.	Արեւայ	مختلف
	Այժմ	الآن . اليوم
Ազգութիւն	تقویت . تائید	فرقہ . جزئی
Ախտ	علت	دفعہ . بار
Ածանցեալ	مشتق	على حاله
Ակույ	دندان	مبهم
Ակնարկել	ایما ایتک	عندی . اساس
Ահաւասիկ	شویله که	همان . در حال
Աղօթել	دعا	لطافت . حلاوت
Ամեն	کافه . بالجملة	مطلقا . همه حال
Ամբողջ	جميع	منفصل
Արեւել	تبدیل . تغییر ایتک	جزء . فرد
Այսու ամենայնիւ	مع هذا	اعضا
Այնչեւ	مع ذلك . بو جمله ايله برابر	ذات . شخص
Անկերելոյթ	مصدر	سماعی
Անիշ	ساکن . غیر متحرک	ناقابل . تمتع
Անբազազրեալ	بسيط	شاگرد . طالب
Անխտի	بلا تفریق . على السويه	مناسبتيله
Անխտի	يعنى	اخذ ایتک
Այսինքն	Առաջ	ابتدا . مقدم . ماقبل

Բնասանիք	صنف . طاقم	Իւրաքանչիւր	بهر
Բտուիլ	اطلاق . تعبير اولئق	Իրողութիւն	ماده . کیفیت
Բտտ ինքեան	عن اصل		
Բտտ կամն	كيف مايشاء		
Բտտ կարի	على قدر الامكان	Լաւ	اولی
		Լեզու	زبان . لسان
		Լսուած	مسموع
Թարգմանուի	ترجمه اولنور	Լրացուցիչ մաս	جزء
Թեթեւցնել	تخفيف ايتك		
Թեւեղան	اكرچه		
Թուել	تعداد ايتك	Խառն	مختلط
Թողուիլ	ترك ايتك	Խանդարիլ	خلل كلمك
Թուրքերէն	ترکی	Խել մը	بر خيلي
		Խիստ քիչ	يك جزئى
		Խնդիր	مفعول
ժամանակ	زمان . وقت	Խնդրել	طلب . سؤال
	تقديرده	Խուժը	صنف . طاقم
		Խոտորիլ	عدول . شاذ اولق
		Խոտորմունք է	شنود دندر
Իմաստիւ	معناً	Խոնարհիլ	تصريف اولئق
Իմաստը տալ	معناسنى ويرمك	Խօսք	كلام . عباره
Ինքնակամ	اختيارى	Խօսիլ	بحث
Իրօք	جداً		
Իրարու տեղ	يكديكبرى مقامه		
Իր	شىء . نسبه	Ծաղիլ	صادور ايتك

Ծայր	ابتداء	Կրճատել	اختصار ايتك
Ծանօթ	معروف . معهود	Կրող	محل صدور . حامل
Ծանրութիւն	ثقلت	Կրկնակ	شده ايله . مشدد
		Կցորդ	اتصالندهكى
		Կցել . Կից գրել	متصلاً يازمق
Կանոն	قاعده		
Կապել	عطف . ربط ايتك		
Կազմել	تشكيل ايتك	Հատ	عدد
Կախումունեան	متعلق اولق	Հարկ ըլլալ	اقتضا ايدر ايسه
Կատարուիլ	اجرا اولئق	Համառօտել	اختصار
Կարելի ըլլալ	قابل . ممکن اولق	Համեմատ	كوره . توفيقاً
Կազակցիլ	اضافت	Հասարակ	عام
Կարդալ	قرائت	Համարուիլ	عد اولئق
Կազմութիւն	شكل . بنا	Հակառակ	خلاف . مغاير
Կարծել	ظن ايتك	Հաստատութ.	تأكيد . ثبوت
Կախեալ ըլլալ	وابسته اولق	Համաձայն	تطبيقاً . توفيقاً
Կարեւորութիւն	اهميت	Հաղուագիւտ	نادراً
Կազմուիլ	تشكيل اولئق	Հարկ	لزوم
Կայանալ	موقوف اولق	Հանդերձ	معاً
Կերպ	صورت	Համասեռ	متجانس
Կեղծել	تكلف . تصنع	Հաւասարադէս	على السويه
Կլար	کرد . مدور	Հասկնալ	ضبط . فهم
Կոչուիլ	اطلاق اولئق	Համաձայնիլ	مطابقت
Կոչական	منادى	Համխմատ	متزادف
Կրկնել	مكرراً يازمق	Հանդիպիլ	ملاقى . مصادف

Համարել	عدد واعتبار ايتک	Մասնիկ	ادات
Հասնիլ	بالغ اولمق	Մակբաշխական	توزيعيه
Համանիլ	متزادف	Մերթ	بعضاً
Հետեւիլ	اتباع ايتک	Մեկտեղիլ	اجتماع
Հետեւեալ	اتى الذكر	Մեղի	ملايم
Հետզհետէ	پيدري	Մէջտեղ	وسط
Հիմն տնեհալ	اساسنده اولمق	Միանալ	التحاق
Հնչուիլ	تلفظ اولمق	Միշտ	دائماً هربار
Հպատակիլ	تابع اولمق	Միւս	آخر
Հրամայել	امر ايتک	Միացեալ	الحاق
Հղովել	اعراب	Միանգամայն	همدخی

2

Ձայն տալ	صوتنى ويرمک	Մինակ	مجرد . يالکز
Ձայն	صوت . صدا	Միասին	معاً . برابر
Ձեւ	وزن . شکل	Մինչեւ	تا . نه قدر
Ձեւանալ	تشکل ايتک	Միջին	وسط

Ճ

Ճանչնալ	تميز . تشخيص	Միւս	قالمق
	ايتک	Մնացեալ	باقى

Ս

Մանաւոր	مخصوص	Մտօր	ملاحظه سيله
Մանաւանդ	على الخصوص	Մօտենալ	تقرب

Յատուկ	خاص	Նաեւ	كذلك
Յատկութիւն	خاصيت	Նախորդ (դիր)	ما قبله كى
Յարգանք	تعظيم		حرف
Յաւաջգալ	حصوله كلك	Նախընթաց	سالف الذكر
Յարգութիւն	تكریم . تعظيم	Նախնիք	اسلاف
Յայտնի	ظاهر	Նախադասել	تقديم ايتک
Յայտնել	افاده و بيان ايتک	Նախադաս	مقدم
Յաճախ	اکثراً	Նախադրել	مقدم وضع ايتک
Յարակից	مربوط	Նախնական	اصلى
Յաջորդել	يرينه كلك	Նախ	اولا
Յարաբերութիւն	مناسبت	Նամանատանդ	على الخصوص
Յայտ յանդիման	عيان	Նկատելով	مبنى . نظراً
	و اشکار	Նմանեցուցեալ	مشبهه
Յարատեւութ .	بقا ثبوت	Նման	مثالو
Յաւելլ	ضم وعلاوه ايتک	Նմանութիւն	تشبيهه
	الحاق ايتک	Նմանապէս	كذا
Յետոյ	بعده	Նշան	علامت
Յետադաս	مؤخر	Նշանաւոր	مشهور
Յենարան	استنادگاه	Նշանակութիւն	معناه مفهوم
Յիշուած	مبسوط مذکور	Նշանակէ	معناسنده در .
Յիշում	ذکر		ديکدر
Յօրինել	تشکیل ايتک	Նուստաւորութիւն	تواضع
		Նոյն	كذا . ايضاً

Նոյնասեռ	متجانس	2	
Նուազութիւն	صغر • قلت	2	مبالغه
Նպատակաւ	نيتيله • مقصديه	2	رابع
Շ		4	
Շատ անգամ	اکثريا •		نقصان
Շատութիւն	كثرت		تقيصه • عيب
Շարեւ	ترتيب ايتك		لدى
Շարունակութ.	دوام • بقا		الحاجه
Շէնք	بنا		ابقا ايتك
Շփոթիւ	تشويش • التباس		عمل
Ո			عائد اولق
Ոմանք	بعض		نقل وحكاية • روايت
Ոյժ տալ	تأكيد ايتك		عرضى
Ոտանաւոր	نظم و شعر		حسييله
Որոշեւ	تعيين ايتك		واقع • ملاقى
Որ և իցէ	قنغى بر		ذم و قدح ايتك
Որոշիչ յօդ	حرف تعريف		فارسى
Որակեցութիւն	كيفية		حال • صره
Որոնեւ	تحرى ايتك		عائد • بسيط
Ուրիշ	اخر • سائر		محتوى اولق
Ուղղագրութիւն	املا		عبارته • جمله
Ուղեւ	مراد ايتك • سوال • طلب		
Ուստի	بناء عليه		

Չ		Վերոյիշեալ	ما والذكر
Չնշեւ	حذف و ازاله ايتك	Վերաբերութ.	انف البيان
Ս		Վերջաւորիւ	نسبت • تعلق
Սակայն	فاما	Վերաբերական	منتهى اولق
Սերտ	كرى	Վերածեւ	نسبى منسوب
Սեռ	كيفية جنس	Վերցնեւ	نقل ايتك
Սեռի խնդիր	مفعول صريح	Վերադառնալ	رفع • ازاله ايتك
Սխալ	سهو • غلط	Վերազրեւ	رجوع ايتك
Սխաբմամբ	غلط اوله رق	Վիճակ	جمل • اسناد
Սկզբնատաւ	ايك هجا	Վրան	حال • صره
Սկզբնաւորութիւն	ابتداء		فوقه
Սկսիւ	بدأ ايتك	Տաճկերէն	تركى • عثمانى
Սկիզբ	ابتدا	Տակը	تجند • زيرنده
Սոսկ	محضا	Տարբերիւ	فرقى اولق
Սոյն	مذكور	Տարբերակ	عجيب غريب
Սովորաբար	اکثريا • على العاده	Տարբերութիւն	فرق
Ստէպ	اکثر • خيلي	Տարբերք	عناصر
Ստացում	تملك • تصرف	Տաւ	حرف
Վ		Տեղ	محل • مقام
Վանկ	هجا	Տեղական անուն	اسم مكان
Վայելուչ	حسنلى	Տեղապահութիւն	نيابت •
Վերջ	اخر • نهايت		قام مقاملق
		Տեսակ	نوع • جنس

Տեւորութիւն	مدت	Փոփոխելի գրեր	حروف
Կը տեսնուի թէ	ظاهر	علت	
	اولورکه	استعاره	
Տէր բայի	فاعل	و مجاز طریقیله	
3		جزئی • بعض مرتبه	Փոքր ինչ
		Ф	
Յուշնել	اشعار ایتک		
Յուշնող	مبین	شهر • بلده	Քաղաք
Ф		صوته	Քաղցրաձայնութ.
		لطافت	
Փակագիր	معترضه	چونکه	Քանգի
Փափուկ	نازک • دقیق	کشیده او لشمش	Քաշուած
Փոխադրուիլ	نقل ایدمک	قواعد صرف	Քերականութ.
Փոխարէն	مقابل • بدل		0
Փոխուիլ	تبدیل او لثقی		
Փոքրկութիւն	صغیریت	فعل امانه	0 ժանդակ բայ
Փոխադարձ գործողութ.		افرنج • اجنبی	0 արար
	اشترک مشارکت	اصول • نظام	0րէնք
Փութացնել	تعجیل	مثال	0րինակ
Փոփոխում	تبدیل		

27
53
86
400

60
63
67
160

86
92
96
101
107
129
134
138
145
163
171

3-6
5-10
57-78
89-120
121-180

171 171 6-12-67

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0792288

400078